

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasiło jugoslovanskih izseljencev
v Belgiji, Franciji, Holandiji, Nemciji.

Uredništvo: HEERLEN, Uilestraat 12a, Holandija.
Štev. 11.

NOVEMBER 1932

Izdajejo: Slovenski izselj. duhovniki.
Leto II.

IZOBRAZBA DELAVCA.

V srednjem veku si je obrtniški stan samo s svojo sora zmerno visoko izobrazbo pridobil veliko veljavo in je mogel v mestih celo prevzeti vlado, čeprav se ni opiral na bogastvo. V dobi kapitalizma je delovno ljudstvo samo tam ohranilo svojo veljavo in s tem tudi človeku primerne gnotne razmere, kjer se je pobrigalo tudi za svojo izobrazbo: Danske- mu kmetu je visoka izobrazba pripomogla, da je postal gospodarstvo in politično odločujoč član v narodu. **Angleški holandski in nemški delavec** si je le z obilno mero izobrazbe izvojeval dobro socialno zakonodajo, primeren gnoten položaj in druge delavske pravice. Nasprotno pa si oglejmo države, kjer vlada velika nevednost. Revščina je tu vladarica, o socialnih in političnih pravicah ni govora, kapitalisti izžemajo delavstvo po svoji mili volji, nekaznovano se gode med večino ljudstva najstrašnejše krivice. Z eno besedo: vsak stan brez znanja in izobrazbe se zastonj in brezuspešno bori za svoje pravice in ne bo nikdar dosegel v življenju tega, kar mu gre.

Zato pa mora vsakdo, ki hoče koristiti vsemu delavskemu stanu in s tem tudi sebi, — ker je del. vprašanje zadeva nas vseh, — stremeti, da **si nabereimo čim večjega znanja** in sicer tistega znanja, s pomočjo katerega bomo izvojevali za delavno ljudstvo vse to, kar je potrebno za njegovo telesno, duševno, osebno in skupno življenje. Seveda to znanje ne sme biti mrtvo in brez duše. Vzbuditi mora pravo **socialno čuvstvovanje in zavest, da je delavska borba pravična.**

Katero znanje pa je potrebno našemu človeku? Predvsem globoko poznanje vsega, kar uči naša katoliška Cerkev, poznanje papeževih okrožnic o delavskem vprašanju. Nadalje poznanje obče zgodovine in še posebej zgodovine socialnih bojev (Krek: Socializem; Ušeničnik: Sociologija, Socialno vprašanje), poznanje predpisov o delavski zaščiti in delavskem zavarovanju, poznanje gospodarstva (Ušeničnik, dr. Gosar, dr. Tominec, dr. Krek). Dalje mora poznati vsakdo nauk do družbi, državi (Pitamic: Država) itd.

Izobrazba in plemenita duša, prepojena s pravičnostjo in ljubeznijo pa brez sovraštva, nas bo usposobila za rešitev vprašanja kako urediti človeško družbo, da bi bilo ljudem dobro in odpraviti socialno zlo.

SMEHA DVE KOŠARI.

Koliko je zakramentov, je vprašal katehet. Neka deklica je odgovorila: „Nobenih“. Kako to? vpraša katehet. Moj oče so rekli, da so g. župnik nesli včeraj poslednje zakramente k sosedu. Oče je namreč doma rekel, da je sosed prejel poslednje zakramente.

ZA NOVEMBER.....

Ali greš kdaj na pokopališče? Ali greš kdaj od groba do groba in bereš napise po številnih spomenikih? Kaj znanih, imenitnih, častitljivih, plemenitih mož in žena spi tam nevzdramo spanje!

Pokopališka zemlja je po pravici posvečena zemlja. Saj so vsejana vanjo tako mnoga dobra semena — trupla svetih ljudi, ki bodo enkrat vstala iz te božje njive poveljučana, posvečena, Bogu podobna. Tudi njihova telesa bodo namreč ob svojem času vstala, katerih duše že uživajo v nebesih plačilo za svoja dobra dela na svetu.

Ali greš kdaj za pogrebom? Nekateri se jih bojijo in se jim umaknejo, če le morejo. Kako so nespametni! Še veliko bolj, kakor noj, o katerem pravijo, da vtakne glavo v pesek, če se mu bliža nevarnost in misli, da je že vse dobro. Noj misli, dat tudi nevarnosti že več ni, če je več ne vidi, ker je vtaknil v pesek svojo neumno glavo. Hrabra žival pa nasprotno takrat najbolj bistro gleda in pazi, kadar je nevarnost začutila. In mislim jaz, da je tudi zate, moj dragi čitatelj, najbolj pametno krepko prisluhniti mrtvaškemu zvonu, katerega petje tolmači ljudska govorica, češ da venomer ponavlja: Danes meni, jutri tebi. Danes meni, jutri tebi. Danes meni, jutri tebi. Zelo pametno je stopiti za mrtvaškim sprevodom in se zamisliti in prevdariti: Bog ve kod in kdaj se bo pomikal sprevod, v katerem bodo nosili pogrebci moje mrtvo truplo na božjo njivo h večnemu počitku.

Slovenski izseljenci imajo hvalevredno navado, da z vso častjo pokopavajo svoje umrle tovariše. Veliko se jih navadno zbere, črno napravljenih, godbo dostikrat naročijo, venec nakupijo, domače pevce povabijo, če je mogoče, celo nagrobne govore imajo tu in tam.

Kakor si niso vsi ljudje enaki, tako tudi vsi pogrebci ne! Na nekaterih naših pogrebih je videti namreč tudi neotesanega in nedostojnega obnašanja, da mora biti človeku dvakrat hudo. Kaj boste rekli h nepotrebnemu glasnemu govorjenju v mrtvaškem sprevodu, h glasnemu preklinjevanju, h bedastefu smejanju samih noscev? Nekateri hočejo v mrtvaškem sprevodu tudi kaditi, primerilo se mi je, da ja prišel tak neotesanec s cigareto v ustih na samo pokopališče in da je kadil ob samem odprtem grobu, med tem ko je duhovnik molil pogrebne molitve!

Moje mnenje je, da je pri pogrebih več vredno in tudi lepše primerno in spoštljivo obnašanje, ko vse petje, vse godbe in venci in tudi več kakor Bog ve kako velika udelžba!

Pri nas doma hodijo za pogrebom navadno razoglavi in molijo rožni venec. Če že ne glasno in skupno, pa vsaj vsak sam zase. Pri pogrebu ne more biti smeha in nepotrebnega

govorjenja, še manj kletve. Da nič ne govorim o prostaškem kajenju! Kdor se hoče tako obnašati pri pogrebu, naj res raje ostane doma!

Če pokojni ni imel tukaj svojcev, se navadno naša društva ali prijatelji pobrigajo za primeren pogreb. Naj skrbijo vedno tudi za primerno obnašanje pri pogrebu! Vsak pogreb, ki naj bo lep, mora imeti svoje posebne reditelje. Ti so potem odgovorni tudi za lepo obnašanje pri pogrebu. Če je lepo vreme, naj brez nadaljnega prosijo spremljevalce, da gredo za pogrebom odkriti. Naj poskrbijo za molilce rožnega venca, če morda ne pojejo, kakor ponekod, lepega slovenskega spokornega psalma, v katerem prosijo Boga usmiljenja za pokojnega in zase.

Posebej pa naj poskrbijo naše kolonije za slovenske grobove na praznik vernih duš. Tudi za grobove tistih, ki v koloniji nimajo nobenih svojih ljudi. Mi vsi smo ja njihovi. To je navadno delo naših žena. Saj praznik in spomin vernih duš človeka že sam po sebi napravi usmiljenega. Samo misliti je treba pravi čas na take stvari. Prosite župnijskega duhovnika, da bo opravil vsaj tiho libero posebej tudi za naše slovenske pokojnike. Poskrbite, da bo na praznik; ali v njegovi osmini brana za naše pokojnike posebna sveta maša, katere se skupno in polnoštevilno udeležite. Tudi sami zase skrbite, če tako delate.

IZSELJENIŠKA NEDELJA.

Ze več let je organizirala Rafaelova družba v Ljubljani takoimenovano izseljeniško nedeljo po vsej Sloveniji. Letos so pa vse izseljeniške organizacije sklenile praznovati to izseljeniško nedeljo po celi Jugoslaviji in sicer dne 27. novembra. Ta dan se bo po cerkvah naše domovine govorilo o izseljencih in njihovih težnjah. Naši domači bi se naj ta dan prav posebno spominjali svojih rojakov v tujini, naj bi za njih molili in jim pisali.

Istotako naj bi se ta nedelja praznovala tudi po vseh kolonijah, kjer bivajo naši rojaki. Naše uredništvo je dobilo iz raznih krajev poročila o pripravah za to nedeljo.

Prekrasna pisma sta poslala naša slovenska škofa, ki jih objavljamo na drugem mestu, našim izseljencem za to nedeljo. Tudi ban dravske banovine pošilja v lepem pismu svoje pozdrave vsem Slovencem na tujih tleh.

Naša slovenska radio-postaja v Ljubljani bo dne 27. nov. od 4—5 pop. priredila posebno izseljeniško uro s peštrim programom, na katerega se opozarjajo vsi, ki imajo sprejemne aparate.

POZDRAVI IZSELJENCEM CERKVENIH IN SVETNE OBLASTI.

V Gospodu ljubljani verniki!

Ko gledam in čutim težko gospodarsko stisko tu doma, ko vidim toliko delavoljnih zdravih ljudi brez zaslužka, družine v skrajnem pomanjkanju, da me srce boli sočutja, me še z veliko večjo skrbjo navdaja misel na Vas, ki ste šli širom cele zemlje iskat kruha in zaslužka. Kajti ako je pomanjkanje zaslužka že doma hudo, je v tujini še stokrat hujše. To vsi vemo in za to sočustvujemo z vsemi, ki pomanjkanje trpijo.

Mnogo se trudijo državniki in gospodarstveniki, da bi brezposelnost odpravili in omogočili vsakemu delavoljnemu pošten zaslužek. Težko pričakujemo rešitve, upamo z dneva v dan, da pridejo boljši časi — a ne vemo, kdaj nam zasje zarja lepših dni. Prišla pa bo, to trdno upamo, ker verujemo, da Bog svojega ljudstva ne bo preizkušal preko njegovih moči.

Če že ne moremo ublažiti gospodarske stiske, glejmo vsaj na to, da poleg materialnega pomanjkanja ne bodo stradale naše duše. Vero si ohranimo in trdno zaupanje v božjo Previdnost. To ne pomeni, da naj s prekrižanimi rokami čakamo, kdaj nam bo ljubi Bog v naročje vrgel blagostanje in srečo. Z vsemi telesnimi in duševnimi silami, katere nam je Stvarnik

dal, se moramo truditi, vsak po svoje in v svojem poklicu, da čimprej izidemo srečno iz sedanje stiske, a pri tem moramo biti prepričani, da nam je enako kot lasten trud potrebna božja pomoč in milost, oboje je potrebno. Zaman se trudijo tisti, ki Boga in njegovih zapovedi ne upoštevajo; njihovi načrti ostanejo vedno nepopolni in neuspešni.

Zaradi Vaše lastne sreče Vas, dragi verniki, prosim in rotim: ostanite zvesti Bogu in trdni v veri vanj. V vseh težkočah in skrbeh, v vsem strahu in upu ohranite sv. svojo vero, upirajte polni zaupanja svoje oči k Očetu, ki je v nebesih. Ostanite stanovitni njegovi otroci, On bo Vam ostal skrbni Oče. Vem, da je Vaša vera v tujini izpostavljena marsikateri nevarnosti, ki je doma niste čutili, za to pa se morate tem trdneje držati lepih krščanskih navad, katere ste vzeli iz domače hiše seboj v svet, in se okleniti Vaših dušnih pastirjev. V mnogih krajih ste brez svojeeega duhovnika, nimate priložnosti udeleževati se nedeljske sv. maše, ne morete opraviti sv. spovedi in prejeti presv. Rešnjega Telesa. Kako ste mnogokje v tem oziru zapuščeni! Tem bolj redno in vestno morate moliti, zlasti v družini morate vsak dan svoje molitve skupno opravljati, to bo Vaša vsakdanja, služba božja, ki Vas okrepi in potolaži. Ne pozabite na moč popolnega kesanja. Naučite svoje otroke lepe naše katoliške molitve, pred vsem popolno kesanje. Tudi ko ste brez duhovnikov in spovednika, Vam ni treba živeti v smrtnih grehah, ako znate obuditi popolno kesanje nad grehi in ljubezni do Boga. S tem sredstvom pomagajte tudi tistim Vašim bližnjim, ki morajo umirati brez duhovnika in svetih zakramentov.

Spoštujte in izpolnjujte božje zapovedi! Ako ostanete Bogu zvesti, bo tudi Bog Vam zvest in Vas bo osrečil že na tem svetu, kakor je obljubljeno v sv. pismu: „Potem boš lahko srečen, če ohraniš zapovedi in pravice, katere je ukazal Gospod“ (I. Korin. 22, 13).

Upanja v božjo previdnost ne izgubite! Ni krize tako težke, da bi je božja vsè mogočnost in modrost ne mogla premagati; ni teme take goste, da bi je luč božje resnice ne mogla razgnati.

V vseh Vaših skrbeh in težavah Vas premlyajo molitve Vaših domačih in Vaših duhovnikov. Vseposod sega za Vami vsakdanji blagoslov vašega škofa. Z molitvijo in blagoslovom smo v duhu vsak dan združeni.

Blagoslov Vam pošiljam in iskreno željo z besedami sv. apostola Pavla: Bog upanja naj Vas napolni z vsem veseljem in mirom v veri, da boste imeli obilno upanje v moči Svetega Duha! (Rim. 15, 13).

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1932.

† Dr. Grogorij Rožman
škof.

Izseljeniška nedelja je posrečena ustanova najnovejše dobe, ki hoče leto za letom obnavljati in poživljati stike in zveze med domovino in izseljenci. Vsaj eno nedeljo v letu haj bi svojci, znanci, prijatelji, vsi Slovenci za nekaj časa pozabili na lastne skrbi ter se zamislili, kako bi mogli koristiti svojim bratom in sestram v tujini, da se ne odtujijo svojemu Bogu, ne sv. Cerkvi, ne svojemu narodu, pa najsi tudi najdejo boljšo srečo med svetom. Prav je, če jih priporočate ta dan varstvu presv. Srca Jezusovega, prav, če zopet navežete pismene stike med domom in svojci ter znanci v tujini prav, če se pridružite Družbi sv. Rafaela v Ljubljani, ki skrbi za slovenske izseljence, a enega ne smete pozabiti: nesrečne brezposelnosti, ki vedno huje ogroža obstoj slovenskega izseljenišva.

Tudi mene reže v dušo skrb za Vašo bodočnost, ko Vam, dragi izseljenci, za letošnjo izseljeniško nedeljo pošiljam svoje nadpastirske pozdrave, ter svoj višjeduhovniški blagoslov iz domovine v tujino. Z zaskrbljenimi besedami apostola Pavla Vas pozdravljam: Čujte, stojte v veri, držite se moško, bodite močni. — Vse naj se pri Vas vrši v ljubezni. (I. Kor. 16, 13, 14).

Nadlog polni dnevi so zajeli Evropo, dnevi izkušenj, težkih

skrbi in nenavadnih težav; a poleg Evrope tudi Ameriko, ki je še do nedavna veljala slovenskim izseljencem za cilj vsega njihovega hrepenenja.

Težko je ljudem doma, vse toži nad težkimi, hudimi časi. Težje je ob tej splošni gospodarski bedi izseljencem, ki jih tujina odrija kot nadležne tujce. Kaj storiti? Se obrniti stran od Boga, ki ne more ali noče zabraniti silnega gorja in se pridružiti revolucionarnim brezbožnikom? Za vsako ceno, tudi za ceno svoje katoliške vere, pograbiti za košček zemlje, za košček grenkega kruha in prodati svoje boljše prepričanje, kot je v davni svetopisemski Ezav prodal pravice svojega prvorojenstva za skledico leče, da si uteši pekoči glad? — Bratje in sestre, „Čujte, stojte v veri, držite se moško, bodite močni“.

Stiske in nesreče so večalimanj stalno pretresale človeški rod. Še hujše so bile od teh, ki jih okušamo mi. Brali ste v Zgodovini slovenskega naroda o kugah, črnih kozah, koleri, strašni lakoti, a ni bilo nikjer nobenih sredstev, nobenih zdravil, nobene pomoči, da so izumrli po nekaterih vaseh vsi do zadnjega moža. To so bili zares hudi časi!

Pa kaj so storili naši težko preskušeni pradedje? So se li prerekali s svojim Bogom in ga klicali na odgovor? Polni zaupanja so iz globočine svojega trpljenja klicali k Bogu in klicali tako dolgo, dokler ni prišlo olajšanje in rešitev.

Takega krščanskega zaupanja želim vsem trpečim in brezposelnim doma in na tujem v sedanji stiski. To ni tisto prazno upanje, ki stavi in zida vedno nove gradove v zrak, kadar se porušijo stari. Ne, tisto zaupanje mislim, ki se opira na Boga, vsemogočnega, neskončno resničnega in zvestega, ki ne bo nikdar osramočeno. Poznate priliko o nadležnem prijatelju, ki ne odneha trkati, dokler ne dobi, česar potrebuje. Veste tudi, kako zaključuje Gospod to priliko: „Če torej vi, ljudje, ki ste hudobni, znate dobre darove dajati svojim otrokom, koliko bolj bo vaš nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo.“ (Luk. 11,13.)

Moč, sila in sreča slovenskega ljudstva je v tem, dan stoji neomahljivo na skali, na katero je postavljena sv. kat. cerkev.

Ko se je apostol Pavel vozil prvič v Rim, da se zagovarja pred cesarjem Neronom, je zajel ladjo silovit vihar pred otokom Malta. Ko je besnel vihar najhujše, so hoteli potniki, bilo jih je 276 oseb, poskakati v morje, da si s plavanjem rešijo življenje. Tedaj je stopil apostol Pavel v sredo med nje ter zaklical: „Možje, ne hodite iz ladije, vsi boste rešeni“. In res, ladija je obtičala na skali, in vsi so rešili svoje življenje. Slovenski izseljenci, z apostolom Pavlom vam kličem: Ne hodite iz ladije, vsi boste rešeni!

Ta rešilna ladija je pa sv. kat. cerkev, katero krmari rimski papež. Na tej ladiji ostanite, in rešili boste vsi svoje življenje, srečni boste časno in večno.

Papež Pij XI, živo čuti s trpečimi in ponižanimi sloji vso bolelost pomanjkanja in brezposelnosti. Zato je s svojega vodilnega mesta že lani organiziral krščansko karitas v pomoč vsem bednim in podpore potrebnim. V ganljivem apost. pismu: „Nova impendet“ z dne 2. okt. 1931 naroča vsem škofom, naj takoj sestavijo dobrodelno akcijo po škofijah za olajšanje skupne bede in stiske, naj uvedejo skupne molitve za mir in odvrnitev pretežke preskušnje. To pismo je našlo močen odziv širom lavantinske škofije. Kot nekoč prvi kristjanje so Slovenci v skupni, aktivni ljubezni skrbeli, da minolo zimo ni bilo nikogar, ki bi stradal.

Ta krščanska ljubezen, ki zaradi Kristuza križanega poma trpečemu bratu, trpeči sestri, ni ugasnila in ne bo ugasnila v srcih pravih katoličanov.

„Vse naj se pri vas vrši v ljubezni!“

Blagoslov vse mogočnega Boga in varstvo sv. Rafaela, zaščitnika izseljencev in potnikov, naj ostane vedno z nami.

V Mariboru, na dan sv. Terezije 1932.

† Dr. Andrej Karlin,
škof lavantinski.

Daleč to- in onstran oceanov je na tosoče žilavih slovenskih rok na delu pri ustvarjanju dobrin, ki naj služijo napredku in blagostanju tujih, mogočnih narodov. Ta naša lepa, mala slovenska zemlja je bila pretresna, da bi mogla dati vsem svojim otrokom dovolj prostora in možnost zaželenih življenjskih pogojev. V težnji za poštenim delom in zaslužkom je bil naš človek prisiljen iskati si pri tujih narodih in v daljnih zemljah svojo drugo domovino. In vendar domovina je samo ena! Njej so posvečene misli slovenskega izseljenca, ko v globokih rovih odkriva zaklade zemlje, o njej sanja naš delavec med brnenjem jeklenih tovarniških strojev, njenih polj in livad ne more pozabiti naš kmetovalec, ki ga je usoda zanesla na neizmerne ameriške farme. Ljubezen do rodne grude je ona prirodna spona, ki gre preko vseh razdalj ter vzdržuje in krepi v našem izseljencu narodno zavest in vero v srečno bodočnost njegove domovine.

Kot dobra skrbna mati slovenska zemlja ni in ne bo nikdar pozabila svojih sinov in hčera, raztresenih po širnem svetu. Njihovo zvestobo bo vračala z zvestobo in srečna bo, če nastopi čas, ko jih lahko sprejme v svoje naročje, nudeč jim vsega onega, kar jih je napotilo, da so jo morali začasno zapustiti. Osvobojena tujega gospodstva in ujedinjena v veliki in svobodni Jugoslaviji ima slovenska zemlja in narod, ki na njej prebiva, vse pogoje vsestranskega napredka in razmaha. Toda uresničenje zaželenih ciljev zavisi predvsem od vstrajnega, s trdno vero in neomajno ljubeznijo prežetega dela na nas vseh, ki bivamo na rodni grudi, kakor tudi onih, ki so se ustalili izven njenih meja. Nikdo se ne sme odtegovati stalnemu delu na njeni duhovni in materijalni izgraditvi; samo s složnimi naporji bomo prebrodili težkoče in tegobe povojne dobe in privedli našo ladjo preko grozečih valov razburkane morja v miren pristan sreče in blagostanja.

S temi čustvi in željami pošiljam vsem našim vrlim izseljencem širom sveta svoje tople domovinske pozdrave. Ostanite tudi nadalje zvesti svojemu narodu, negujte ljubezen do svoje rodne zemlje in domače govorice, zrite brez strahu in s polnim zaupanjem v srečno bodočnost svoje domovine!

V Ljubljani, dne 17. oktobra 1932.

Dr. Drago Marušič
ban Dravske banovine.

PESEM IZSELJENCA.

Tujina..... Trpljenje, da ti hudo je do mozga.
Telo in duša v meni trpita strašno,
ko mislim na dom, — zavržena rozga,
in ženo in sinka..... o, daj nam tolažbe ti, dobro nebo.

Nekdaj sem bil mlad gospodar,
pa rodni moj dom so hoteli prodati,
odložil sem plug — glej, tu za denar
sem hlapec, zdaj drugim moram orati.

Pa teh tujih poljan in ljudi ne morem ljubiti.
Radosti in vriska ni več — še zarje večerne
so tuje mi, tuje. Ne morem prikriti
tem tujcem smejočim boli neizmerne.

Tu posteljo lepšo imam in sobico lepšo,
a tople domačnosti ni. Črno vino je lek srca,
bel kruh pa grenkejši mi je kot črn doma.

Obmolkn! — Rudarjev - izseljencev krik govori.
Iz srčja zemljé: Brneči motorji. Žvižg. Dinamit.
Hunti. Vročina. Bolest. Napon človeške krvi.
„Ná. odsekaj mi prst za požirek, satanski žid!“

Zivi, če moreš, če ne, pa urmi! — Pa Slovenec ne klone,
kar pride, vzdrži, četudi v znoju utone.
A v duši nam tuli in vse nas žge bolečina:
Tujina — tujina — tujina — — —

(Ponatis iz „Kresa“).

GANDHI.

(Nadaljevanje.)

Gandhi je voditelj indijskega ljudstva, ki šteje 238 milijonov duš. Pot, po kateri vodi ta izreden mož svoj narod k svobodi, je povsem svoje vrste. Gandi ne misli na vstajo, na revolucijo. On zavrača vsako nasilnost. Ne sila, ne orožje ne bo osvobodilo Indijcev, ampak odločna vera v resnico in pravico. Pri Gandiju je namreč politika in vera isto. Edino orožje, ki naj ga rabi narod zoper svoje gospodarje Angleže, je neke vrste pasivna rezistenca, ki se pojavlja v treh smereh.

Napovedal je bojkot angleškim proizvodom. Učil je: Ne kupujte tujega blaga. Delajte sami platno i.t.d. oblačite se po svoji narodni noši. Kar je učil, je takoj sam storil. Slekli so evropsko obleko in se odeli v indijsko odelo. Sam je predel platno, in tako naj bi vsi storili.

S tem bojkotom so bili silno udarjeni angleški trgovci. Glavno korist od Indije ima Anglija od trgovine s to velikansko deželjo. Izgubiti indijski trg, se pravi izročiti Anglijo gospodarski krizi in brezposelnosti.

Gandi je bil aretiran in obsojen na 6 let ječe. Po dveh letih ga izpuste Angleži. Nekaj časa zapusti navidezno politiko, a ta čas dobro izrabí. Zbira okrog sebe učence in jih vadi za dobre agitatorje svojih idej. Kot rečeno, preveva vsa Gandijevo politiko vera, in zato šo ti njegovi agitatorji neke vrste menihi, ki obljubijo revščino in devištvo ter se zavežejo delovati za resnico a pri tem ne rabiti nobenega nasilnega sredstva.

Drugo njegovo načelo je, ne rabiti sile. Indijcu njegova vera prepoveduje ubijati celo živali. Ko so nekoč fanatični Indijci pomorili več angleških policistov, je Gandi izrekel vladi svoje obžalovanje in zapovedal za cel narod post, da se tako izbriše ta madež.

Tretji del Gandijeve taktike je v tem, da ne prepoveduje le posluževati se orožja, ampak celo braniti se. Gandi uči žrtvovati se in če treba tudi umreti. Tako je umrl za očetove ideje njegov sin v ječi. Zadnjič smo brali, kako je bil sam pripravljen umreti. Zaobljubil se je, da ne pokusi nobene hrane, dokler ne odneha angleška. Zmagal je Gandi s tem orožjem.

Kak uspeh je imel Gandi doslej kot narodni voditelj Indijcev? Že leta 1919 je izvojeval svojemu narodu delno avtonomijo. Seveda s tem ni bil zadovoljen, ker njegovo geslo je: Indija Indijcem, ka pomeni popolno samostojnost in neodvisnost od Anglije. Morebiti učka ta dan še Gandi sam kljub svojim 63 letom.

FRANCIJA.

Merlebach.

„Vrnili smo se“. Ljubi „Holandci“? V zadnji številki Ra-faela ste si malo hudomušno privoščili nas „Francoze“, kako da so nas na zadnjem potovanju v domovino porivali iz voza v voz. Kajpak, ko smo bili samo za „repek“, ki je zmeraj zadnji!

Pa naj nam ljubi Holandci nikar nič ne zamerijo, saj tudi mi nismo nič več hudi. Bomo že poskrbeli, da bo ob prihodnji priliki kdo drugi „gor plačal“. Tako kakor pravi dolenski pregovor: „Ankrat adn, ankrat adn“.

Vinske trgatve so se močno udomačile. Za enkrat so sicer še izključna častna pravica jugoslovanskih društev. Tako so dosedaj že potrgali grozdje: Barbara v Kreutzwald, Zvon v Jeanne d'Arc, Barbara v Freyming-Merlebach, Edinost v Stiring. Udeležujejo se teh prireditvev tudi domačini v velikem številu, katerim je to nekaj novega. Gmotni uspehi pa so vključ vsemu prav pičli, ker „njega ni, ah, njega od nikoder is“! Namreč denarja, tega preklicanega denarja!

Založili so se za zimo mnoge naše družine z lastnoročno pridelanim krompirjem in zeljem v taki množini, da bi se ne vstrašili nobenega kmeta pri nas doma. Kar 50 ali 60 meter-

centov krompirja! — Res da stane najemnina in obdelava precej denarja in truda, vendar je ta samopomoč vse hvale vredna. Če pride najhujše, bo vsaj v oblicah krompirja in kislega zelja! Na drugi strani pa je to dokaz prirojene slovenske pridnosti in ljubezni do zemlje.

Slov. kolonija v Kreutzwaldju je doživela pretresljiv in žalosten dogodek. Vsredo 12. oktobra zvečer se je vrgel pod vlak Slovenec, družinski, oče, Martin Šoba. Odrezalo mu je glavo. Kaj je gnalo nesrečnega moža v tako smrt, si ne moremo prav razlagati. Saj je bil vedno tih, miren in krščansko misleč mož, ki se je eden izmed prvih zanimal za tukajšnja jugoslov. društva. Bivši izseljeniški komisar v Parizu, g. dr. Kuhar, kakor mnogi drugi tudi, je bil večkratni njegov gost. Tudi sicer je bil pri naših oblasteh poznana oseba. Zdravniški pregled je ugotovil, da je nesrečno dejanje storil v napadu dušne zmedenosti, kar je baje pri takih, ki so ranjeni ali bolni na vranci, kar je bil pokojni, zelo pogost slučaj.

Zato smo mu tudi priredili lep krščanski pogreb. Naj počiva v miru! Nesrečni družini naše iskreno sožalje!

Slov. kolonija Stiring-Habsterdick se v našo slovensko in kat. sramoto odlikuje po velikem številu verskih odpadnikov k novo-apostolskim. Središče novoapostolske propagande je Sarrbrücken. Zato tudi tolik uspeh v imenovani koloniji, ki leži čisto na meji v neposredni bližini tega velikega mesta. Druga krivda je pa ta, da tako velika naselbina kakor je Habsterdick in tako oddaljena, nima svoje cerkve niti male kapele za katol. bogoslužje. Firma Wendel je včasih slovela kot zelo katoliška, v tem pa se kaže zelo malo!

Dobrote obmejnih krajev. Merlebach, središče lorenške industrije, ima tudi to prednost, da leži čisto na meji sarske oblasti. Komaj par minut rabijo francoske oblasti, da pošljejo neljube vsiljivce ali druge grešnike na bližnji Bremmerhof, ki je postal pravcati otok izgnancev. Seveda ti vključ vsemu delajo manjše ali večje sprehode nazaj v deželo svobode, kjer so tudi nam Slovincem v nadlego. Ne govorimo o takih, ki jih sicer poznamo od prej kot sicer dobre in poštene in jim moramo z ljubeznijo iti na roke. Opozorili bi radi le na razne nepoznane in sumljive elemente, ki v zadnjem času pohajajo po naših kolonijah ter se izdajajo za vse mogoče; bivše slovenske učitelje, voditelje društev v Westfaliji i.t.d. Previdnost velja!

Na Vernih duš dan smo opravili slovesno žalno službo božjo za vse v tukajšnjih podjetjih smrtno ponesrečene Slovence izir. Jugoslovane. Število smrtnih žrtev in naših grobov se žal vedno veča!

Izseljeniški praznik v nedeljo 27. novembra bomo slovesno praznovali s službo božjo in veliko mladinsko prireditvijo. Številni otroški zbor bo poleg lepih igric nastopil kar s celim koncertom najpriljubljenejših slovenskih narodnih pesmic: žalostnih, otožnih, veselih, razposajenih!

Pridite vsi, da Vam ne bo žal, kakor je bilo mnogim ob spomladanski prireditvi!

Hettange - Grande.

Precej Jugoslovancev nas je tukaj, vsi smo zaposleni pri utrdbah. Osnovali smo si novo „Jugoslovansko delavsko podporno društvo“.

Njega prvi odbor tvorijo: Jakob Frece (stanuje v Hettange, rue de Oetrange 147), podpred, Stojčič Živan, tajnik Joz. Strukelj, blagajnik Grobin Anton, odborniki: Kalan Franc, Anton Škorc, Praha Anton, Torkaj Franc, in Novak Jozef.

Iz južne Francije.

Med raznimi tujci (Francozi, Italijani) se nahajam sam Slovenec. Sem državljan sicer tudi Italijan, po duši pa Slovenec. Vsak čas se bojim, da me tujca vržejo na cesto.

Kraj Houches, kjer se nahajam, leži v vznožju največjega evropskega gorovja „Mont-Blanc“; zima je tu že precej ostra in bo trajala tja do majnika. Dolgčas mi je zelo, skušam ga pregnati s slovenskimi listi, ki jih dobivam iz domovine.

V. S.

gebouw za društva iz Heerlerheide, Brunssum, Hoensbroek in Lutterade; dne 27. novembra ob 4. pop. pa v Nieuwenhagen v patronatu za društva iz Eijgelshoven, Nieuwenhagen, Chevremont in Spekholzerheide.

Spored obeh proslav bo jako pester in zanimiv. Nastopili bodo šolski otroci z deklamacijami in petjem pod vodstvom učiteljice gdčne Ažman, predaval bo po en rudar, pevski zbori bodo pokazali kaj znajo, slovenski duhovnik bo pa predaval in predvajal krasen film iz delavskega življenja. Film je zelo podučen.

Pri obeh proslavah bo poskrbljeno tudi za godbo in sicer bo svirala v Nieuw Einde naša slovenska godba na pihala iz Brunssuma, v Nieuwenhagen pa tamkajšnji tamburaški zbor. Povsod se vrši proslave pri pogrjenih mizah.

Pričakuje se številnega obiska.

Praznik sv. Barbare in narodni praznik

proslave vsa društva skupno dne 4. decembra — kakor lani — v Heerlenu, Sittarderweg. Zveza je določila za ta dan sledeči program:

1. Ob 9. ze zbirajo društva s svojimi zastavami pred patronatom, odkoder odkorakajo skupno v cerkev. Ob 10. sv. maša s slovensko pridigo. Po sv. maši kratek obhod z godbo iz Brunssuma na čelu.

2. Proslava narodnega praznika z patronatu: a) godba igra narodno himno, b) predsednik otvori, c) zastopnik oblasti govori, č) pevski zbor poje državno himno, d) deklamacija rudarja, e) hčerka Zajca in Rudi iz Chevremonta igrata na klavir in gosli, f) nastop šolskih otrok — deklamacije in petje, g) sinova g. Ožeka nastopita s harmoniko in vijolino.

Spored je torej nad vse zanimiv, posebno ljube se obetajo še točke kjer nastopijo naši mladi umetniki — šolski otroci. Zato bo tudi obisk gotovo zelo lep.

Slovenska šola

je že v polnem razmahu. Otvorili so se tečaji v narodnem jeziku v sledečih krajih: V Heerlerheide se vrši pouk vsak pondeljek in petek od 12—1, obiskuje ga 36 otrok, v Nieuw Einde isotako ob pondeljkih in petkih od 1—2, z 35 otroci, v Rumpen ob torkih od 1—2 in ob petkih od 4—5 za 42 otrok, v Brunssum ob pondeljkih od 4—6 za 25 otrok, v Chevremont od sredah in sobotah od 12—1 za 14 otrok, v Eijgelshoven isotako ob sredah in sobotah od 1—2 za 35 otrok, v Nieuwenhagen ista dva dneva od 1/23—1/24 za 26 otrok, v Lauradorp od 4—5 za 19 otrok, v Lindenheuvel pohaja ob četrkih od 4—6 58 otrok slovenski tečaj, v Hoensbroeku se začne s prihodnjim tednom od torkih od 4—6 šola za 30 otrok, za Spekholzerheide še ni stalno urejeno.

Torej pohaja vsega skupaj 329 mladih Jugoslovanov naše tečaje v narodnem jeziku.

Zal ne more gdčna učiteljica doseči 5 otrok iz Schaesberga in pa 11 iz raztresene okolice pri Heerlenu.

Holandci odobravajo sistem naših šolskih tečajev, ki jih je uvedla naša oblast v holandskem Limburgu. Oba velika dnevnikarja „Limburger Koerier“ in „Limburgsch Dagblad“ prinašata z dne 22. okt. daljše članke, kjer jako simpatično pišeta o naši šoli, odobravata in hvalita način, kakor so zasnovani tečaji.

Dopisi.

P. Teotim piše, kako se mu je dopadlo v Sloveniji — pri „Vstajenju“:

Velikonočno soboto sem sprejel v ljubljanskem samostanu brzojavko iz Hrastnika od našega starega misijonarja č. g. Zalarja, ki me je povabil k sebi. Čeprav nerad, sem moral iti; č. gospod je prišel namreč lani iz Slovenije v Holandijo pridigovat sv. misijon našim Slovincem. „Zakaj niste šli radi?“ boste vprašali. Ker sem se bal, da dobim le jabolke in hruške za obed. Toda moj strah ni bil upravičen. Naš dober gospod zna svoje goste na prav gostoljuben način sprejeti.

Ko sem dospel proti večeru istega dne v Hrastnik, sem našel v cerkvi množico molilcev pri božjem grobu, odrasle in otroke, v prav revni in priprosti obleki, ki so tako lepo molili in peli, da me je ta prizor do solz ganil. Potem, ko sem priporočil naše Slovence v tujini našemu umrlemu Zveličarju, sem šel iskat prenočišča k Logarju. Lz sladkega sna me je kaj hitro drugo jutro prebudil velikonočni zvon in godba. Takoj sem bil na nogah in ko sem stopil v cerkev, je bila že polna: neprestana molitev je plala po cerkvi. In tedaj se je začela ta lepa, do zdaj mi neznana, slovesnost: Gospodovo vstajenje. Ko je vzel duhovnik Najsvetejše in se obrnil proti ljudstvu ter zapel: „Gospod je vstal, Aleluja“ je vse ljudstvo s polnim glasom odpelo pesem do konca. In potem ven, preko sneženih, gričev, v mraku... Na oknih so pozdravljale cvetke, med njimi goreče sveče, Zveličarja. Na opolzki poti, kjer nam je vsak hip drselo pod nogami, sem bil v vedni nevarnosti, da padem. Srečno smo se vrnili v cerkev; kip vstalega Zveličarja, ki so ga nosili pred nebom, so postavili na oltar, kjer naj ostane do praznika Vnebohoda. Molil sem takrat iz polne svoje duše: Vstali Zveličar, ohrani v sveti veri naše Slovence v tujini, kjer morajo pogrešati teh lepih, v srce segajočih slovesnosti!

Še tale doživljaj bi rad omenil iz nepozabnega Hrastnika. Moj holandski želodec namreč se je kaj kislo držal pri raznih kisljih salatah, kislem vinu in kislem zelju. Zato mi je lepega dne odpovedal. Iz neprijetnega položaja me je rešil in me za stalno usposobil za razne slovenske kisline blagi g. dr. Arnšek, hrastniški zdravnik. Bog mu loni! Nikoli ne bom pozabil. — To za danes, drugič več.

Cenjani jugoslovanski starši!

Pred mesecem dni sem Vam poslala „pismo“ s kratkim pozdravom in vabilom k otvoritvi slovenske šole v posameznih kolonijah. Sklenila sem pismo z besedami: V tihem veselju vas pričakuje.....

Slutnja me ni varala. Odzvali ste se in prišli z Vašimi šooloobveznimi malimi. Vsepovsod sem našla tako prisrčen sprejem. Ko sem se vračala po končanem pouku in razgovoru z Vami, cenjeni starši, mi je bilo tako lepo! Iz dneva v dan prihajam med otroke Vaše tako rada. Obrazčki Vaših malih so mi zdaj znani, vse bolj in bolj bom spoznavala njih duše. Tiho se mi odkriva njihova nege, ljubezni žejna lepota.

Ti Vaši mali so postali moji dragi prijatelji. Pošiljajte jih, prosim, tudi v bodoče redno k pouku. Zelo me je tudi razveselilo dejstvo, da iščete še in še prilike za razgovor. Pa žal je čas pred poukom pičlo odmerjen. Medsebojno izmenjavanje misli pa je tako zelo potrebno. Razmišljala sem o tem, kako bi si omogočili take sestanke. Kaj, ko bi nedeljske popoldneve uporabili za roditeljske sestanke? Zelo bi me veselilo, če bi se hoteli v „Rafaelu“ oglasiti in izraziti svoje nasvete in želje.

M. Ažman, jugosl. učiteljica.

Hoensbroek. Število naročnikov smo bili primorani skrciti, to pa radi tega, ker so nekateri odpotovali.

V nedeljo 30 okt. je priredilo društvo lepo uspelo vinsko trgatve, ki se je udeležilo nad 150 trgačev. Prišla sta tudi oba domača duhovnika in pa p. Teotim, ki je privedel s seboj tudi g. župana. Poslednjemu se je naša prirediteljica izredno dopadla, pa tudi drugi gostje so jo zelo pohvalili. Sodnik je bil prav energičen, še g. župniku ni prazanašal.

Nieuwenhagen. Prav radi priredimo izseljeniško nedeljo, ki so na njo povabljeni tudi druga sosedna društva. Potrudli se bomo, da bodo gostje zadovoljni.

Iz bolnice se je vrnil Anton Kobilšek; zdravi se doma. Na „Juliji“ se je ponesrečil dne 3. nov. Anton Piliš.

Spekholzerheide. Težka nesreča je zadela našega rojaka Franca Zemljan. Po 5 tedenski bolezni mu je umrla v Heerlenu v bolnici žena, mati peterih nedoraslih otročičev. Dobri Bog naj bo tolažnik žalujočemu možu!

Heerlerheide. Dne 23. oktobra smo pa imeli vinsko trgatve, ki je bila nad vse dobro obiskana; zlasti so nas v velikem

Liévin P. de C.

Vesela vest. Deputacija jugoslovenske rudarske zveze se je te dni oglasila pri našem pariškem poslaništvu, da mu predloži želje in težnje rudarjev severne Francije. Zlasti so ponovno urgirali radi konvencije, o kateri se je že toliko govorilo in pisalo, a je še nismo deležni. Dobili so zagotovilo, da bo delavska konvencija med Jugoslavijo in Francijo gotovo potrjena do konca tega leta. Če bo res, bo to naše najlepše novoletno darilo.

Pogrešeni napadi. V okrilju temnih noči so tukajšnji znani komunistični agitatorji raznosili letake, kjer napadajo vsekrižem svoje tovariše delavce. Če že čutijo tako nelepo potrebo, jim priporočamo malo več resnicoljubnosti, ker laž ima kratke noge in je v sramoto tistemu, ki se je poslužuje.

Bruay-en-Artois.

Smrt. Zapustil nas je eden najboljših Peter Dornik, star 36 let. Bil je bolj rahlega zdravja, zato je šel v bolnico v Lille. Učeni zdravniki so mu obljubili skorajšnje ozdravljenje, a mesto tega je prišla nepričakovana vest, da je 3. oktobra umrl.

Zalostno je bilo pri pogrebu, ko so šli za krsto uboga vdova in pet nepreskrbljenih otročičev. Pri tem pogledu je malokatero oko številnih pogrebcev ostalo brez solze sočutja.

Ranjkega Petra je bila dobrota sama. Bil je skrben oče, požrtvovalen društvenik sv. Barbare, vzoren katoličan. Nedeljo za nedeljo je vodil svojo številno družinico v cerkev k slovenski službi božji, pošiljal je redno svoje otroke h krščanskemu nauku in bil, dasi reven, naročen na dobre krščanske liste. Njegova družina je bila prva v Bruay, ki se je posvetila presv. Srcu Jezusovemu.

Kal boleznj je dobil v vojski. Težko rudarsko delo, večkrat v mokroti, mu je zdravje še bolj izpodkopal. Zelen si je nazaj v zeleno Štajersko. Sanjal je o malem koščku zemlje, kjer bi v miru jedel s svojo družino še tako črni kruh. Božja volja je bila drugačna. Njegovo izmučeno telo počiva v tuji zemlji, njegova blaga duša pa uživa veselje pri Bogu.

Ob tej priliki so vsi naši rojaki kljub krizi pokazali najboljše srce, ko so se po svojih močeh zavzeli za osirotelo družino.

Poslano.

Kot sotrudnik Rafaela prosim, da se mi nudi možnost objaviti v njem svoj odgovor na ponovni napad g. Krljeviča v pariških Novinah od dne 17. okt. t.l. in ki se v slovenskem prevodu glasi:

„V Merlebachu je sedež izseljeniškega duhovnika za one kraje Silvestra Skebè, kateri je dosti zlobe (hudobije) prizadejal naši nacionalni propagandi v onih krajih. On se ne strinja z ideologijo jugoslovanstva, katero mi zastopamo. Na vratih njegovega stanovanja piše „slovenska“ a ne jugoslovanska katol. misija.“

Na to težko obdolžitev, ki je čista denunciacija, mi je čast in dolžnost dati javen odgovor:

G. urednik, M. Krljevič!

Dovolite vprašanje: Včem se kaže tista moja zloba proti nacionalni propagandi? Ker niste doprinesli nikakih dokazov, Vam hočem pomagati. Vsa moja protinarodna, protijugoslovanska zloba, ki mi jo očitata, je obstojala in še obstoja v sledečih dejstvih:

1) da sem takoj po prihodu na sedanje mesto sodeloval pri pripravah za proslavo jugoslovanskega narodnega praznika lanskega leta; sestavil program, ga tipkal na stroju in razposlal vsem jugoslov. društvom, učil otroke prednašanja simboličnega prizora „Ujedinjenje“; preprečil Vaše intrige proti gotovim vam neljubim jugoslov. društvom in tako pripomogel, da se je proslava vršila ob udeležbi in sporazumu vseh jugoslovanskih društev brez izjeme;

da sem nato v cerkvi opravil slovesno službo božjo z molitvijo za domovino in imel celo „vrlo ljep“ domovinski govor, kakor ste sami napisali.

Da ste mi nato na javnem zborovanju, katerega predsed-

stvo ste si kratkomalo uzurpirali, z ne vem kako pravico kratili svobodo besede, dejanje, katero so obsojali vsi navzoči, tudi g. bivši konzul g. Božovič in izseljeniški poslanik g. Dr. Lukatela iz Pariza.

Če ste se po tem dogodku za celo leto umaknili iz Merlebacha v Pariz, gotovo ni bila kriva temu moja zloba, pač pa morda zavest, da ste s takim neiskrenim postopanjem svojo vlogo v Merlebachu precej odigrali.

2) Drugo, kar morda dokazuje mojo protijugoslovansko zloba, je sledeče dejstvo:

da sem ob priliki velikih odpustov meseca februarja in marca tega leta, brez najmanjše osebne koristi storil nešteto stopinj in potov, predno so bili vsi odpuščeni delavci brezplačno repatriirani in ostali duhovi pomirjeni. Ugotavljam, da v tistih kritičnih mesecih na ponovno prošnjo nismo imeli skoro nikake zaslombe, ne moralne ne drugačne, od mero-dajnih krogov, najmanj pa ni bilo duha ne sluha v tistih mesecih o Vaši pomoči, g. Krljevič, ki sicer — kadar je kolikor toliko „mirna Bosna“ — tako radi pišete bombastične naslove o anketah o življenju in razmerah naših delavcev v Franciji.

O drugem svojem „protinacionalnem“ delu zaenkrat molčim, ker se ne spodobi vse svoje zlobe naenkrat razkriti. Samo to bi imel še pripomniti: Če bi imeli še kdaj željo, g. Krljevič, ogledati si Jugoslovanski Dom v Merlebachu, knjižnico in drugo, oglasite se prosim prej — to zahteva oliko — pri vsakokratnem izseljeniškem duhovniku, ki ima zasluge, vodstvo in ključe Jugoslovanskega Doma!

3) Zapisali ste, da se ne strinjam z ideologijo jugoslovanstva, katero Vi zastopate. To ste pa pravilno povedali. Ne strinjam se, zato ker vem iz Vaših izjav in dejanj, da je Vaše jugoslovansko mišljenje kruhoborsko. Sicer Vam od srca privoščimo kos kruha, a lepše in pravilno je, da je človek Jugoslovčan iz prepričanja in od srca. In moralno ter značajno je, da tudi v borbi za kruh ljubimo resnico in pravico in svoje notranje prepričanje bolj kot kruh.

4) Da sem vedel, kakšen strah Vam bo povzročil slovenski napis na mojih vratih, bi bil pošteno prijel za uho tistega nevednega pleskarja, ki je samovoljno in morda celo v dobri volji zagrešil toliko protidržavno hudobijo in še 3 pravopisne napake povrhu, — kar pa žal niste opazili. To v odgovor glede sedanjosti. Če se morda zanimata tudi za moje jugoslovansko mišljenje v preteklosti, pojdite preiskovati med vojno od Austro-orske sestavljen imenik politično osumljenih, ali arhiv avstrijskega vojaškega sodišča v Ljubljani od dne 11. avgusta 1916, ali pa morda imenik zaradi srbo — in jugoslavofilstva iz avstrijskih držav, gimnazij izključenih študentov. V trpljenju tistih dni vendar nismo gojili posebnih maščevalnih naklepov proti svojim nasprotnikom; preveč smo bili ponosni na svoje prepričanje. Kvečjemu smo v razigranosti komu zapeli tisto znano: „Der grösste Schuft im ganzen Land, ist und bleibt der Denunziant“.

To je toraj pa moja preteklost. Bi hoteli tudi Vi, g. Krljevič, napisati malo spominov iz Vaše jugoslovanske preteklosti? Javnost bi prav zanimalo.

In končno še to, g. Krljevič: Lahko je z brezplačno vozovnico voziti se od naselbine do naselbine in pisati lepe a prazne besede, težko pa je za nesebično delo za povzdigo našega naroda — požirati neosnovane napade in denunciacije!

Silvester Skebè,
izseljeniški duhovnik.

Opomba uredništva. (Uredništvo ne odgovarja za gornji dopis.)

HOLANDIJA.

Proslava izseljeniške nedelje.

Po sklepu Zvezine seje v Heerlenu se bo proslavila letos izseljeniška nedelja skupno za vsa društva in sicer dne 20. novembra ob 5. pop. v Nieuw Einde, Versilienbosch, Bonds-

številu posetili holandski in nemški prijatelji. Tudi naša slovenska duhovnika sta prišla. Gmoten uspeh je tudi prav zadovoljiv.

Dne 20. nov. bo ob 5. pop. zanimivo predavanje s filmom. Pridite!

Razne novice.

Umrli je v Heerlenu v bolnici dne 3. nov. Marjeta Zemljan, koje pogreb se je vršil 7. nov. Društvo s svojo lepo zastavo iz Spekholzerheide se je polnoštevilno udeležilo pogreba. Pokojna je bila žena Franca Zemljan, stanujočega v Heerlerbaan 213. Naj počiva v miru!

V Jugoslaviji je umrla Marija Lojen, sestra predsednikove žene iz Heerlerheide g. Štrucelj, ki je še le pred kratkim odšla v domovino.

Uradne ure gdčne Welters, nadzornice stanovanj v Brunssumu, so vsako sredo dop. od 11—12.30 v hiši „Groene Kruis“ v Brunssumu, Kerkstraat.

Brezplačen zdravniški pregled malih otrok — starih do 1 leta — je vsako sredo od 3—4.30 istotako v hiši „Groene Kruis“ v Brunssumu. Pregled vrši dr. Driessen iz Heerlena.

Jetično bolni se morejo dati pregledati brezplačno vsaki 1. in 3. četrtek od 3—4 v hiši „Goene Kruis“ v Brunssumu.

Poročila sta se v cerkvi v Heerlerheide dne 12. nov. J. Drab iz Eijgelshoven in A. Kobe iz Heerlerheide, ki je prišla pred nekaj tedni iz domovine. Bilo srečno!

Zasluzeno odlikovanje.

Iz Beograda je došla vest, da je naša vlada odlikovala jugoslovanskega častnega Konsula g. J. H. Dupont z redom Sv. Save 3. razreda.

Vsak Jugoslovan, ki je že imel opravka v konsularni pisarni, ve kako veliko in vsestransko je delo, ki ga vrši Kr. Konsulat v prid našim izseljencem. Ne ve pa vsak, da je delo, ki ga vrši g. Konsul le delo njegove velike ljubezni do našega naroda, ki je združeno z velikimi žrtvami. Znati je treba, da častni konsuli iniso plačani od naše države, temveč vrše svojo službo popolnoma brezplačno. Ali naš g. Dupont opravlja ta posel tako zelo rad, saj nam večkrat pravi: „da se le ljudem pomaga!“ Saj pa tudi sam veš, kako je vedno prijazen in ljubeznjiv, ko stopiš v njegovo pisarno, če tudi prejme za svojo nesebičnost včasih le grdo nehvaležnost. Kadar more in komur je le mogoče, pomaga. Če more kdo rešiti odpuščenega delavca in mu zopet preskrbeti delo, je to naš g. Konsul. Če ima pred seboj delavca, ki je oče nedolžnih otrok in je bil brez pravega vzroka odpuščen, potem ne miruje, dokler mu zopet ne zasigura dela in kruha. Veliko je seveda slučajev, ko ostane tudi njegova intervencija brezuspešna, takrat se pa dostokrat reče: delavec je sam kriv! Koliko skrivnih dobrih del je že izvršil naš g. Konsul, to ve pa le pravičen in dober Bog! Mi vemo, da mu ne bi bilo ljubo, če bi o tem pisali. Še veliko več bi rad pomagal, ko bi bilo v njegovi moči. Jugoslovanski narod mora biti svojemu blagemu dobrotniku in visokemu predstavniku svoje domovine za njegov nesebičen in požrtvovalen trud globoko hvaležen!

Zato govorimo gotovo iz srca vseh naših izseljencev holandskega Limburga, če g. Konsulu k njegovemu visokemu odlikovanju prav iz srca častitamo z željo, da nam ga Bog ohrani!

Potne liste naj dvignejo pri Kr. Konsulatu:

Berg Franc	Kokalj Pavel	Narat Valentin
Blažič Franc	Kavčič Jozef	Ožek Franja
Baš Konrad	Klun Marija	Ogrinc Aloyz
Čepin Anton	Krajnc Ignac	Ogrinc Rudolf
Eberl Ivan	Krajšek Valentin	Pevec Ivan
Frangeš Stefan	Kurnik Josip	Pirc Aloyz
Gorenc Franc	Lipovšek Henrik	Prstvenšek Jozef
Gostenčnik Florjan	Lanišnik Jozé	Pavlič Anton
Gognjavec Anton	Leskovšek Franc	Pospeh Ivan
Jagrič Leopold	Maček Ivan	Poboljšaj Aloyz
Jevnikar Vid	Močnik Katarina	Razman Karl

Rozman Anton	Silih Angela	Widmer Franc
Rodič Janez	Spoljarič Pavao	Zupevc Anton
Stante Ivan	Tratar Jozef	Znidarišič Ivan
Škorc Janez	Trdina Franc	Zupanc Hubert
Sotlar Ivan	Ulaga Ivan	Zore Vinko
Smerc Franjo	Valenič Franc	Zagorac Luka
Silih Marija		

Opomba. Nekateri potni listi leže v pisarni Kr. Konsulata že po več mesecev. Ako jih lastniki ne bodo dvignili, jih odpošlje Konsulat nazaj.

EYSDEN V BELGIJI.

Služba božja s slovensko pridigo se je vršila na praznik Vseh svetnikov pri nas. Kapela je bila natrpano polna jugoslovanskega naroda, ki je z zanimanjem sledil slovenski besedi, odnesel s seboj tolažbo in mir, ki mu je tolikanj potreben v današnjih časih.

Slovenski duhovnik se je po sv. maši takoj odpeljal v Winterslag, kjer ga je čakala druga služba božja.

Dan Vseh svetih. Pri redni seji Jugosl. podpornega društva je predsednik sprožil idealno misel, da naj vsa društva na praznik Vseh svetih skupno posetijo grobove svojih pokojnih, ki počivaljo daleč od svoje rodne grude, daleč od svojih dragih, ki se jih sicer spominajo, a ne morejo k njim, da bi jim okrasili grobišča, jim postavili križ, „znamenje Njegovo, kjer najdeš mir in pokoj in pot k Njemu“, jim prižgali lučice. Njegova misel je našla odmev. Člani imenovanega društva so s prostovoljnimi prispevki nabrali toliko denarja, da so mogli kupiti tri križe za grobove, dalje več vencev in sveč. Med tem pa so se naši „Zvonaši“, znani pevci, pridno pripravljali, da jim ob obisku zapojejo — mesto naših milodonečih domačih zvonov.

Na Vseh svetih dan so se vsa jugosl. društva zbrala sredi Eysdena, kjer jih je predsednik pozdravil, se zahvalil za obilno udeležbo in povdaril, da bo ta složna pieteta drugo leto gotovo pritegnila še več naših rojakov k skupnemu počestčenju grobov naših sorojakov. Nato se je formiral sprevod iz ca 150 ljudi, ki je odkorakal na pokopališče. Tam so položili vence, prižgali sveče in skupno odmolili za pokoj umrlih. „Zvon“ je zapel s svojimi ubranimi glasovi „Vigred se povrne“, „Pomlad se bliža“ in „Človek, glej dognanje svoje“ tako mило in lepo, da je marsikateremu tujcu zarosilo oko, ko je imel priliko spoznati mehke slovanske duše, njih sloga in bolest, začrtano ta dan na obrazu vsakega izmed nas. V poznem mraku smo se razšli. Rajnim bodi večni mir in pokoj!

Staršem jugosl. šoloobvezne dece v Eysdenu, Waterscheiu, Zwartbergu in Winterslagu!

Gospod minister prosvette v Beogradu je z odlokom O.N. br. 48829 z dne 28. avgusta 1932 odločil, da se napotim na dolžnost kot učitelj osnovne šole za našo izseljeniško deco v belgijskem Limburgu s sedežem v Eysdenu, s pravicami državnega uradnika.

V Eysdenu že poučujem našo jugoslovansko deco mesec dni. V Waterscheiu, Zwartbergu in Winterslagu pa pričnem s poukom tekom nekaj dni. Ker mi je mogoče poučevati naše narodne predmete šele po pouku obvezne vsakdanje šole in mi je čas sila na kratko odmerjen, prosim vse starše šoloobvezne jugoslovanske dece, da iz ljubezni in spoštovanja do naših pradedov in iz ljubezni do našega kralja in lastne domovine, ki smo si jo osvobodili iz tisočletnega robstva, ki nam je vzelo svobodo in vse pravice, kjer je bil naš materni jezik zaničevan in opljuvan, redno pošiljate svoje otroke k mojemu pouku, kjer bodo imeli priliko se utrditi v svojem materinskem jeziku, spoznavati lepoto naše domovine, nje razvoj z zgodovini in srčno, lepo in ubrano našo narodno pesmijo, ki je vedno družila naše bratsko bolno čutenje in bratska srca.

V nadi in obenem prepričanju, da ustrezete mojemu vabilu

in svojim željam v dobrobit svoji lastni deco in nje bodočnosti, Vas vse najiskrene je bratski pozdravljam z obljubo, da bom zvest narodni vzgojitelj Daj Bog našemu vzajemnemu delu svoj blagoslov!

Stoviček Svatopluk l. r.
jugosl. učitelj za izselj. deco
v belgijskem Limburgu.

Umril je tu dne 6. novembra Anton Kokotec član društva sv. Barbare, star 3 6let, doma iz Lokavca pri Zidanem mostu. Vzrok smrti je bila operacija na slepiču in žolču. Izdihnil je v bolnici, dasi je dobil od svojega rojaka, njegovega najboljšega prijatelja, kri po transfusiji.

Mož je bil pri vseh jugosl. društvih spoštovan radi svoje miroljubnosti in delavnosti, kar se je dalo sklepati iz velike števila udeležencev pri pogrebu. Pred hišo žalosti, kjer je stanoval ves čas s svojim bratom, je zapel pevski zbor milodonečo „Vigred se povrne“, nakar se je formiral sprevod z zastavo sv. Barbare na čelu najprej v cerkev in od tam na pokopališče, kjer mu je pevski zbor zapel še dve pesmi.

Njegovemu bratu in vsem sorodnikom v domovini iskreno sožalje! Bodi mu tuja zemljica rahla!

NAŠIM MALIM.

Pismo. Moji dragi, mali prijatelji! Verujte se tobaka, da se Vam ne zgodi, kakor se je meni nekoč!

Ko sem večkrat opazoval svojega strica, kako si z veseljem nabaše svojo fajfco, sem si pač misli, da mora biti to nekaj posebno sladkega. Nekega dne se mi je posrečilo priti do pipe in tobaka. Nabasal sem si ga polne žepe in jo mahnil iz hiše na travnik, korajžno nabasal fajfco in začel kaditi. Hotel sem v vsem posnemati svojega strica: dal sem torej roke na hrbet in s fajfco v ustih prav moško korakal sem in tja. Kmalu pa se mi začno tresti noge, sedem pod drevo, sline v ustih se mi gostijo in svet okrog mene začne plesati. V moji notranjosti pa se je začelo prava avtomobilska tekma. Mislil sem, da je prišel za me sodni dan. Moj želodec ni mogel dolgo prenašati tekme..... no, kaj se je zgodilo, boste že sami uganili! Takšnega me je našla sosedka. Prvi hip je mislila, da sem padel z drevesa, ko pa opazi pipo, takoj spozna vzrok moje bolezni. Pobere me, odnese v hišo; seveda sem jo na vse načine prosil, naj moji namici ničesar ne pove, kar je tudi obljuba.

Stričevo fajfco sem pa od jeze takrat tako skrtil, da jo je on dva dni iskal. Meni se pa še danes v glavi zavrti, če se samo spomnin na tobak. Prihodnjič kaj drugega.

Rudi iz Chevremonta,

POVEST.

Mihec: „Mama, ali ti rada poslušáš povesti?“
Mama: „Da, rada jih poslušam, Mihec.“
„Mihec: „Ali hočeš, da ti jaz eno povem?“
Mama: „No, pa jo povej, če jo znaš!“
Mihec: „Samo bojim se, mama, da ti ne bo ugajala.....“
Mama: „Zakaj ne? Kar povej jo!“
Mihec: „Ampak mama, to je zelo, zelo kratka povest...“
Mama: „Nič ne de, kar prični!“
Mihec: „Dobro. Veš, v kuhinji na polici je stal lonček mleka za sestrico Micko..... to mleko sem jaz popil, lonček pa razbil!“

Tarzicij.

Bilo je v tistih časih, ko so hudobni poganski cesarji kristjane preganjali, jih lovili in zapirali. Zgodilo se je, da je bilo nekoč zelo mnogo kristjanov v ječah. Naslednje jutro bi morali umreti mučeniške smrti. Imeli pa so veliko hrepenenje, prejeti poslednje sv. obhajilo. Toda — kdo naj jim prinese nebeški kruh? Odrasli kristjani tega niso mogli storiti, ker bi se tako izdali in padli poganom v roke.

Vse to je zvedel mali trinajstletni deček Tarzicij. Ves navdušen je šel v katakombe, pokleknil pred škofa ter ga prosil, če sme nesti sv. obhajilo v ječo. Škof je zavil presveto evharistično Skrivnost v belo tenčico in jo izročil Tarziciju. Presrečni otrok je položil dragoceni zaklad na svoje srce in je odšel proti ječi — čisto tiho — ves potopljen v največjo blaženost.

Tarzicij je dospel kmalu na trg, kjer so se igrali poganski dečki. Prav takrat je zaklinal njihov vodnik: „Za našo igro manjka zdaj le še eden.“ — „Glej, tu prihaja Tarzicij“, je vzkliknil drugi in dostavil: „Tarzicij, pridi in igraj se z nami!“

Tarzicij pa je hotel oditi prav hitro mimo in je pritiskal angelski kruh na svoje prsi. Dečki so zapazili, da Tarzicij nekaj skriva pod haljico in so stekli za njim. Pretepli so ga tako hudo, da se je zgrudil kot mrtev na tla. Z ročicami je držal prt, v katerega je bilo zavito presveto Telo, krčevito ga je pritiskal na svoje prsi in ni mislil na nič drugega, kot samo na to, kako ki obvaroval največjo skrivnost pred oskrunitvijo.

Surovo so kričali dčki: „Pokaži nam, kaj nosiš na prsih!“ Odločno jim je odgovarjal mladi junak: „Ne smem in ne morem!“ In z besedico „Jezus“ na ustnih je izdihnil.

Še mrtvemu niso mogli morilci razlekniti prstov.

Neki krščanski vojak je razgnal zlobne dečke, pobral maledga mučenca in ga odnesel v katakombe, kjer mu je šele škof mogel vzeti s prsi v belo tenčico zaviti najsvetejši Zakrament.

Moji ljubi otroci! Jezus pride mnogokrat tudi v vaše srce. Nikdar ne pustite, da bi Vam kdo Jezusa vzel iz srca. Smrtni greh more to storiti. Otroci, zato nikdar smrtnega greha!

Osuševanja Zuiderskega jezera.

Nedavno so na slovesen način zaprli zadnjo odprtino v ogromnem nasipu, ki bo poslej ločil veliko Zuidersko jezero od Severnega morja. To je eno največjih tehničnih del, kar jih pozna zgodovina. Holandci hočejo tako zaprto jezero počasi izsuševati ter pridobiti za svoje poljedelstvo nova ogromna zemljišča. Ta zemljišča so nižja od morske gladine. Zgodovinarji vele, da je pred kakimi 700 leti tod bila še zelena ravan, da pa se je zemlja začela usedati in se je usedla globoko pod morsko gladino, da so morje na eni strani in reke na drugi strani zalili to nekdanj plodonosno ravnino, ki se je poslej imenovala Zuidersko jezero. Površina tega ozemlja, ko bi ga bilo res mogoče vsega osušiti, bi bila tako velika, da bi na njem lahko živelo dva milijona ljudi.

Novi nasip, ki so ga Holandci napravili, je tako trden in visok, da poslej ne bo niti kaplja slane morske vode več kanila na to stran. Podlaga nasipa leži 4—6 metrov v vodi, široka pa je ponekod do 200 metrov. Rob, ki moli iz vode 6—7 metrov visoko, je širok 90 metrov. Nasip je zgrajen iz betonskih blokov in bazaltnih skal. Povrhu nasipa bodo zgradili dvotirno železniško progo, asfaltirane ceste za avtomobile ter pota za kolesarje. Nasip teče v ravni črti med provincami severne Holandije in Frieslandom čez otok Wieringen. Dolg je 2 9km. Delali pa so ga devet let. Začeli so ga delati iz sredine in so ga delali potem na obe strani. Ker doslej v tako zaprto jezero še teče voda reke lysel, bi se to jezero kmalu napolnilo do roba, ko bi ne imeli 25 zapornic ob nasipu, ki se bodo same po sebi odpirale in zapirale, kakor bo nanese vodno stanje. Pozneje mislijo, kakor je že rečeno, začeti počasi osuševati ta del holandske zemlje.

Ta nasip pa bo za ribe, ki so doslej v silnih množinah prebivale v Zuiderskem jezeru, postal usoden. Ker bo voda, v katero ne bo več prihajala sol iz morja, v katero pa se bodo vedno znova dolivale sladke vode, vedno manj slana, bo to za slanike gotova smrt. Sedanje Zuidersko jezero je bilo eno največjih lovišč slanikov. Slaniki so že v teku zadnjih let, ko so gradili nasip, skoraj s silo drli skozi še odprte luknje v jezero na drstenje. Ko so se ribe hotele vrniti zopet v morje, je bilo jezero že zaprto. Zaradi tega se je okrog odprtin nagomililo tako strašno mnogo slanikov, da se je zdelo, kakor

da bi se dvigala voda. Ribiči so metali mreže in se vračali s takim lovom, kakršnega ljudje ne pomnijo. Zaradi tega pa so tudi padle cene slanikom. Čez nekaj let se bodo iz ribjih jajc razviti slaniki začeli množiti in rasti do 10 cm. Tako veliki navadno odplovejo na široko morje. Ne bo jim več mogoče. Voda bo prenapolnjena s slaniki, a v vodi bo vedno manj soli. Tako bo na žalosten način končal ribji zarod, ki je v Zuiderskem jezeru doslej imel svojo domačijo.

Uredniški kot.

Priodnja številka našega lista izide 15. decembra. Prosimo, da se nam pošljejo vsi dopisi za to številko pred 8. decembrom. Posebej še prosimo naša društva, da nam sporoče, kakor so proslavila izseljeniško nedeljo in narodni praznik ter praznik sv. Barbare. Dopisov, došlih po 8. decembru žal ne bomo mogli upoštevati za 12. številko.

Tudi pričujoča številka prihaja z zamudo. Čakali smo nekaterih dopisov, ki so nam bili obljubljeni — a jih ne sprejeli.

Prav lepo prosimo naše rudarje, da nam oni sami pišejo. Ravnotako radi sprejmemo tudi dopise naših mater in žen.

Stavil se nam je predlog, da bi naj naš list prinašal tudi redno prilogo za šolsko deco, posebno še sedaj, ko imamo med izseljenci že več učiteljev in voditeljev šolskih tečajev ali pa naj bi Rafael odstopil vsaj pol strani našim otrokom. Prav radi bomo ustregli tej želji, vendar želimo čuti tudi mnenje drugih voditeljev šolskih tečajev. Prosimo, oglasite se!

MATI.

(Nadaljevanje.)

Res je prišlo. Na Jakobovem oddelku je kmalu prenehalo delo. Hodil je sicer v tovarno, toda stroj mu je stal skoro ves dan in v soboto je dobil poldrugi goldinar zaslužka; zraven se mu je pa še reklo, da ga sedaj 14 dni ne potrebujejo. Siromaštvo se je začelo. Zima se je bližala, drv ni bilo in tudi obleke ne. Jamnica je bila od jutra do večera razkadena in se usajala nad ubogo teto, kadar jo je zagledala.

„Zenska sprvite se mi izpod nog. Še vi nam napotje delate in kradete grižljaje!“

Potrpežljivo jo je prenašala stara žena. Imela je sama nekaj goldinarjev, toda kmalu jih je po malem izdala za družino. Toda prišlo je še hujše. Jakob je kakor izgubljen iskal dela; za kakega pol dne je dobil kaj malega, toda kaj je to pomagalo? Nekoč se je hudo prehladil in je jel bruhati kri. Obležal je. Kdor ni sam izkusil, kaj je lakota, mraz, uboštvo in zraven še bolezen v hiši, temu se tudi popisati ne da. Črna mora žalosti, čemernosti, obupa se vlačijo po takih prostorih, kjer gostujejo ti trije gostje. Do dobra jih je izkusila Jamnikova družina. Tu je pokazala starica vso svojo ljubezen do nje. Šla je po mestu beračit. Težka je bila ta pot zanjo; ni bila vajena. Tudo se ji zdelo, kadar so se zaploputnila vrata, katere je v strahu odprla, proseč daru, toda njena ljubezen je zmagala vse. Tudi stražniki so jo odpeljali enkrat v mestno hišo in eno noč je prespala v zaporu. Darovala je svoje trpljenje za Jakobovo zdravje. Vsak večer je prinesla vsaj toliko, da so bili radi hrane prihodnjega dne brez skrbi. Ko je prišla domov, je ostala neprenehoma pri bolniku, ki se mu pa ni hotelo zboljšati.

Nekega dne sta bila sama v sobi. Starica mu je močila razbeljeno glavo z mokro ruto. „Ali vam kaj odlega“, ga je vprašala. „Moker obkladek me hladi, še laže mi je pa zato, ker ste vi poleg mene Tako rad vas imam.“ Lahek smehljaj mu je ob teh besedah obletel ustni.

„Radi me imate, če tudi so le sitnosti z menoj. Oj, da bi le še vi ozdraveli! Zmirom molim za vas in prepričana sem, da me bo Bog uslišal. Neka misel se mi je rodila v srcu: zdi se mi, da bo prav za vas. Sklenila sem, da poromam za vaše zdravje k naši ljubi Materi božji na Trsat. Tam je že nešteto

ljudi dobilo pomoči. Upam, da je Marija tudi vam ne odreče. Jutri zjutraj odrinem. Danes prinese Mica nekaj zaslužka domov, za par dni bo že.“

„In kako boste vi na potu živeli sedaj v tej zimi?“

„Za me ne skrbite, Bog me bo podpiral, da izvršim, kar sem se namenila. Nič se ne bojte. Samo to vas prosim, da se med tem tudi vi priporočite Materi božji! In še nekaj!“ Beseda ji je zastala in šele ko jo je Jakob prosil, naj prove, kar ji je na srcu, je nadaljevala: „Čujte, povetje mi prav po popravici, ali bi vi mogli kdaj odpustiti svojim starišem — svoji materi? Če bi prišla mati k vam in vas na kolenih prosila in vam razložila vse, kar je morda morala prestat: ali bi je ne odvrgli, kakor je ona vas —?“

„Čemu to vprašujete? Saj mi je popolnoma nepotrebno odpuščati. Hud nisem na nikogar na svetu in tista mrznja, ki sem jo včasih imel do starišev, se mi je že zdavnaj izkadila. Sam vidim, kako je na svetu.“

„Torej vas prosim še tega, da med tem časom molite kak očenaš za svojo mater; tudi jaz bom molila zanjo.“

Kakor je obetala starica, tako je tudi storila. Drugi dan je na vse zgodaj odrinila peš proti Trsatu. Bolnika je bolezen popuščala; peti dan je bil že na nogah. Prav ta dan se je vračala „teta“. Komaj so jo spoznal i, tako se je bila spremeni med potjo. Nogi sta se ji šibili in mrzlca se ji je brala na licih — bila je bolj mrliču podobna kakor živemu človeku.

„Bog bodi zahvaljen! Marija je pomagala“, je vzkliknila, ko je zagledala Jakoba že na nogah. Težko je razvezala malo rutico, v kateri pe prineslo spominkov in še posebej sladšic za otroke. Takoj se je morala uleči in brž so ji po lastni želji poslali po gospoda. Ko je duhovnik opravil, je poklicala Jakoba, češ, da ima z njim še nekaj govoriti. Ko sta bila sama, mu reče:

„Jakob, sedaj ne bo več dolgo, ko bom stala pred božjo sodbo in predno se ločim za zmerom, rada bi še vam nekaj razkrila. Nikoli vam nisem še povedala, kdo sem jaz in kakaj sem tukaj. Kot neizkušeno dekle sem prišla pred 50 leti v Ljubljano. Služila sem v imenitni družini. Tam me je doletela huda nesreča, katere je bil kriv — starejši sin v hiši. Kaj bi ti še pravila! Samo to še povej — da sem jaz tvoja mati!“

Solze so oblile mater in sina, ko sta poljubljajoč slonela drug na drugem. Šepetala mu je dalje: „Odpusti mi zlato dete! Hotela sem ti preskrbeti vsaj dostojne dote, tožila sem, a po nedolžnem sem sama presedela dve leti v zaporu, obsojena radi krive prisega. Moj sin ti si trpel, a jaz sem trpela še več. Medtem so dali tebe na kmete, kam, nisem zvedela, dejali so mi, da is mrtev. Sramota in žalost me je gnala po svetu. Služila sem po raznih mestih in ker nisem vedela zate, sem izdala ves svoj zaslužek ubogim sirotam. Starka sem se vračala zopet v svojo domačo zemljo, da tu počakam zadnjega zdihljaja. Hotela sem trpeti, da zbršem pred Bogom svoj greh. V svoji domači občini nisem dobila nikogar več svojih; tam sem zvedela, da še živiš. In srce me je gnalo k tebi, razkrila se ti nisem prej, hotela sem ostati tiho, nepoznana ob strani. Sedaj umiram — in grem prosit za te — k Bogu — moj ljubi sin — moj Jakob……“

Beseda ji je zastala, Jakob je ves v solzah gladil lice matere in jo poljubljal. „Mati, moja mati, da vas le enkrat vidim. Saj mi je vse reklo, da vi niste navadna žena, da ste mi bližji, kakor drugi ljudje!“

V tem je starka v njegovem naročju umrla. „Mica, otroci, mati so nam umrli“, je klical z ihtečim glasom skozi vrata.

* * *

Pri Jamnikovih se je vse popravilo. Mož je ozdravel do dobra in sedaj zopet pridno dela v tovarni. Otročiči so mu pridni in tudi žena je izgubila svojo prejšno surovost. Dobro se imajo, zadovoljnost vlada v njihovem bornem stanovanju. Maerina priprošnja veje blagoslov z nebes na družino. Zato pa tudi ne zamude nobene nedelje in nebenega praznika, da ne bi obiskali materinega groba.

Banka Baruch ♦ Paris

Naslov za brzojavke:
JUGOBARUCH PARIS 22

15, rue Lafayette, 15

Telefon: Trinité 81-74
Trinité 81-75

Banka jugoslovanskih izseljencev v
Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu

Nakazuje denar v vse kraje Jugoslavije najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Na izrecno zahtevo pošlje dinarske bankovce tudi v Holandijo.

Vsi poštni uradi v Holandiji sprejemajo vplačila na naš
ČEKOVNI RAČUN STEVILKA 145866

Položnice se dobe pri vseh poštnih uradih kakor tudi pri nas brezplačno. Hitra in točna postrežba.

AMSTERDAMSKA BANKA PODRUZNICA HEERLEN

TU SE DOBE VEDNO
DINARJI PO NAJBOLJŠI
VALUTI.

Zavarovalna družba

„Oude Haagsche van 1836“

je najstarejša v Nizozemski. Rezervni zaklad nad 10 milj. gold. Nizke premije, ogromen kapital, točna postrežba.

Vprašajte pri: W. v. Werven, Ganzeweide Heerlerheide, ali: Franc Potisk, Waubacherweg 2, Eijgelshoven, (zastopnik za Kerkrade, Chevremont, Eijgelshoven, Waubach, Nieuwenhagen, Schaesberg) ali: Alojz Groznik, Rijksweg Zuid 134, Lutterade-Geleen (zastopnik za Beek, Lutterade, Geleen, Sittard).

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!
DOBITE GA POVSOD
ZALOGE

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec